

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: Y. S.**, zastoupen JUDr. Martou Čihákovou, advokátkou, se sídlem Ústí nad Labem, Masarykova 43, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 294/2003 - 25 ze dne 2. 9. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce, advokátce JUDr. Martě Čihákové, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 2150 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 14 Az 294/2003 - 25 ze dne 2. 9. 2004, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 5801/VL - 07 - C10 - 2002 ze dne 22. 7. 2003, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v kasační stížnosti nejprve namítal porušení procesních ustanovení v řízení před žalovaným, konkrétně § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb.,

správného řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přitom se omezil toliko na parafrázi části textu uvedených ustanovení a doplnil, že je v zemi svého původu ohrožen na životě, že se nemá kam obrátit a že jsou v jeho případě splněny i důvody humanitární. K výzvě soudu byla kasační stížnost doplněna. Byť některé námitky nejsou v tomto doplnění kasační stížnosti formulovány jazykově zcela zřetelně („... splňuji podmínky udělení jak politického charakteru, tak potom shledávám pochybení potud, pokud nebyly zkoumány podmínky udělení humanitárního azylu ...“), podle obsahu stěžovatel míří na splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, na odmítnutí názoru krajského soudu, podle něhož se měl stěžovatel nejprve obrátit se žádostí o pomoc na příslušné orgány v zemi svého původu, na nedostatečný přezkum neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu a na porušení procesních ustanovení v řízení před žalovaným, před nímž stěžovatel neměl možnost jednat ve svém jazyce. Stěžovatel tu namítá, že poskytnutá pomoc prostřednictvím tlumočnicka nebyla pro odlišnost stěžovatelova jazyka dostačující a stěžovateli bránila v tom, aby mohl podrobně rozvést důvody, které jej vedly k opuštění země původu. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci témuž soudu k dalšímu řízení, kromě toho žádá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření poukazuje na omezený soudní přezkum rozhodnutí o neudělení azylu podle § 14 zákona o azylu, pokud jde o jazyk, v němž byl pohovor se stěžovatelem veden, tu stěžovatel poukazuje na skutečnost, že stěžovatel požadoval vést řízení v jazyce ruském, proto byl v tomto jazyce veden pohovor, byl přítomen tlumočnick, přitom stěžovatel během pohovoru ani po jeho skončení žádné námitky proti tlumočení neuplatnil, a tedy tato jeho tvrzení jsou nyní účelovými. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel v průběhu správního řízení poukazyval na své potíže se soukromými osobami poté, co jako policista na hranici zadržel kamion převážející pohonné hmoty z Ukrajiny do Moldavska. Řidič kamionu stěžovateli nabízel úplatek, on jej nepřijal a řidiče předal na policejní stanici. Ten byl následně propuštěn a stěžovateli začal vyhrožovat neznámý člověk, unesl mu dítě, které stěžovateli vydal až po vydání jeho automobilu a pod příslibem platby dalších peněz. Poté začal mít problémy se svým nadřízeným, ten mu údajně vytykal špatnou práci a nedostatečné výsledky, a proto podal stěžovatel výpověď. Politické problémy stěžovatel v zemi svého původu neměl, pro případ svého návratu se obává vydirání neznámými osobami. Žalovaný ve správním řízení rozhodl o neudělení azylu, neboť dospěl k závěru, že skutečnosti uváděné stěžovatelem nejsou skutečnostmi azylově relevantními. Z obsahu soudního spisu pak zejména vyplývá, že stěžovatel brojil žalobou proti neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, a to v důsledku své mimořádně tíživé životní situace; výslovně uvedl, že si je vědom toho, že nesplňuje jiné azylové důvody. Krajský soud žalobu zamítl, vyjádřil se přitom ke všem azylovým důvodům (podle § 12, § 13 i § 14 zákona o azylu) i k překážce vycestování (§ 91 zákona o azylu). Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 29. 9. 2004.

Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Pokud jde o důvody, z nichž je kasační stížnost podávána, Nejvyšší správní soud o nich uvážil následovně: namítá-li stěžovatel porušení procesních ustanovení v řízení před žalovaným, konkrétně § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 odst. 1 a § 46 a tvrdí-li, že poskytnutá pomoc prostřednictvím

tlumočnicka nebyla pro odlišnost stěžovatelova jazyka dostačující a stěžovateli bránila v tom, aby mohl podrobně rozvést důvody, které jej vedly k opuštění země původu, pak jde o důvody směřující proti dodržení procesních pravidel v řízení před žalovaným, které však nenalézají své opory v žalobě, kterou stěžovatel vymezil rozsah přezkumu, jak jej měl krajský soud uskutečnit. Tyto námitky tedy stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač mu v jejich uplatnění objektivně nic nebránilo. Kasační stížnost je opravným prostředkem proti rozhodnutím vydaným ve správním soudnictví krajskými soudy, který směřuje proti způsobu a rozsahu, v jakém přezkum rozhodnutí správních orgánů krajské soudy uskutečňují. Není tedy přípustné uplatnit námitku proti postupu správního orgánu poprvé až v kasační stížnosti. Pokud se tak v daném případě stalo a stěžovatel brojí v části kasační stížnosti proti postupu žalovaného ve správním řízení, aniž by tyto námitky uplatnil již v řízení před krajským soudem, přitom mu v tom nic nebránilo, je v této části kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná a těmito námitkami se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat. Obdobně je tomu v případě námitky směřující do splnění podmínek pro udělení azylu z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Tuto otázku stěžovatel rovněž neučinil předmětem přezkumu krajského soudu, ač tak učinit mohl, a tedy i v této části je kasační stížnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustná a Nejvyšší správní soud se ani touto námitkou nemohl zabývat. Proto se nelze zabývat ani tvrzením stěžovatele, podle něhož nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle něhož se měl stěžovatel nejprve obrátit se žádostí o pomoc na příslušné orgány v zemi svého původu; tato otázka totiž souvisí se splněním podmínky pronásledování, jak je podávána z § 2 odst. 6 zákona o azylu ve znění účinném v době rozhodování žalovaného, neboť jen jde-li o takový druh pronásledování, jaký je v tomto ustanovení podán, jsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud tu za rozhodující nemůže pokládat skutečnost, že krajský soud se nad rámec žaloby ke splnění podmínek podávaných z § 12 zákona o azylu (stejně jako podmínek podle § 91 zákona o azylu) vyjadřoval, byť způsobem obecným zacházejícím na samu hranici přezkoumatelnosti.

Kasační stížnost je však přípustná ve zbylé části, tj. tam, kde stěžovatel namítá, že krajský soud nepřezkoumal dostatečným způsobem neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu; tuto otázku totiž stěžovatel předmětem přezkumu ze strany krajského soudu učinil.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek krajského soudu přezkoumal v rozsahu kasační stížnosti a na základě řádně a přípustně uplatněného kasačního důvodu (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), tj. na základě poslední ze shora uvedených námitek, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Tzv. humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu může být správním orgánem udělen pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a posouzení důvodů v každém konkrétním případě je otázkou správního uvážení žalovaného. Rozhodnutí správního orgánu, které je založeno na zákonem stanoveném správním uvážení, pak podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického uvažování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Úsudek správního orgánu pak musí najít řádný odraz v odůvodnění rozhodnutí, aby bylo zřejmé, z jakých podkladů bylo vycházeno, jak tyto podklady byly vyhodnoceny a k jakému závěru správní orgán dospěl. Za situace, kdy krajský soud takto vymezil meze svého přezkumu tak, že mu nepřísluší věcně posuzovat, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení tzv. humanitárního azylu či nikoli, kdy z napadeného rozhodnutí žalovaného vyplývalo, z jakých podkladů žalovaný vycházel,

jak tyto podklady byly vyhodnoceny a k jakému závěru žalovaný dospěl, a kdy nadto stěžovatel nenamítal žádné konkrétní procesní vady, jež by s neudělením azylu z humanitárních důvodů bezprostředně souvisely, toliko žádal krajský soud, aby on sám posoudil, zda stěžovatel podmínky podle § 14 zákona o azylu splňuje či nikoli, pak není, čeho by měl Nejvyšší správní soud z hlediska rozsahu přezkumu této otázky a způsobu, jakým se krajský soud s touto námitkou vypořádal, napadenému rozsudku vytýkat. V této části tedy kasační stížnost důvodnou není.

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byla usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 11. 2004, č. j. 14 Az 294/2003 - 34, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka. Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 7 věty první za středníkem s. ř. s. advokátce JUDr. Martě Čihákové odměnu ve výši 2150 Kč (dva úkony právní služby po 1000 Kč a dva režijní paušály po 75 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu). K vyplacení odměny byla stanovena přiměřená lhůta.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. listopadu 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu